

Standmyndin hjá Janus Kamban stavar eisini frá skúladøgnum hjá Elinborg, tá hon sat modell fyri listamannin

Orð og mynd
Dagny Joensen

Elinborg Lützen útbúgving:

Tegne- og Kunstindustriskolen i København og
Kunsthåndverkskolen i Bergen hos Povl Christensen

Framsýningar:

København 1955, 1976
Reykjavík 1961
Bergn 1970
Vandrestilling Finland-Sverige-Norge 1976
Göteborgs Kunstmuseum 1977
Københavns Galleri Gammel Strand 1978
Norsk Internasjonal Grafikk Biennale 1978
Frederikstad
Scotland 1979
Norsk Internasjonal Grafikk Biennale 1980
Frederikstad
Galleri Lovi, Tórshavn 1981
Norsk Internasjonal Grafikk Biennale 1982
Frederikstad
Nordisk Grafikk 1982 — Galleri F 15 på Alþý
Galleri Lovo, Tórshavn 1982
»Scandinavia today« 1982, USA
København 1982

Hevur selt listaverk til:
Carlsberg Fondet og Kobberstiksamlingen

Statens Kunstfond, København
Bergens kunstforening, Bergen
Listafelag Føroyar

av mær, sigur Elinborg og heldur fram: — Hetta var um joltíð, og eg skuldi dagin eftir til Klaksvíkar í jolafri. Mikines fekk tó anlitmyndina lidna, og eg fór avstað.

— Tá eg kom aftur eftir jólafritidina, hevði Mikines gjørt málningin lidnan, og eg var forfard at siggja, hvussu illa hann var komin frá hesum.

Armar minir líktist bambusstavum og í hondunum hevði eg eitt blómutyssi, sum sá heldur skirvisligt út.

Elinborg brosar og sigur, at hóast hon fleiri ferðir seinni í livinum bað Mikines gera henda annars so fráliga málning lidnan, so noktaði hann tað.

Eisini Janus Kamban nýtti Elinborg sum fyrmynd, m.a. til eina standmynd, men av eini ella aðraði orsök, so misti hann standmyndina á einum áðrenn hon rættuliga var staðnað. Ein standmynd bleiv burtúrur kortini sigur Elinborg og leitar hana fram, so vit kunnu siggja verkið.

Á listaskúla í Danmark

Elinborg leitaði til Danmarkar eftir at hon hevði fingið realprógv í Havn.

Hon fór á ein listaskúla fyri reklamuteknarar, sum í sergrein undirvísti í grundarlagnum fyri tekniska myndalist.

Hetta var í tíðarskeiðnum áðrenn seinna heimsbardaga, og áðrenn hesin var av, giftist Elinborg við Mikines, sum hon hevði kent frá skúladøgnum í Havn. Tá seinni heimsbardagi varð av, fluttu Elinborg og Mikines heim til Føroya. Tey búðu á Mikinesi og eitt skifti í Havn áðrenn Elinborg fór einsamøll aftur til Klaksvíkar at búgva.

Nýtir teknik sum fá kenna

Tað er trupult at fáa Elinborg at greiða frá listarlíga virki sínum, tí sum hon sigur: Eg havi altíð arbeitt við listini og kenni ikki til fritíð sum flest onnur. Eg dugi illa at siga nakað um hetta. Bert eg fái loyvi at goyma meg burtur við arbeiði mínum, so eri eg nøgd. Síðan tosar Elinborg um ymsar tekniskar listahættir, sum hon hevur lært gjøgnum árin, og um víðari útbúgving seinast í 50unum, tá hon var á listaskúla í Bergen, har hon hevði frálikan lærumeistara í Povl

Christensen, lærara og grafikara.

Vit spurdu Volker Emanuel Behrens, stjóra á Galleri Lovo, um hann kundi lýsa listaarbeiðið hjá Elinborg gjøgnum árin.

— Fyri at siga tað við fáum orðum, so er Elinborg Lützen innan grafikklitina, tað sum William Heinesen er innan skaldskapin.

Elinborg nýtir teknik, sum ógvuliga fá listafólk í dag kenna.

Tað, at Føroyar er so litið land, og at fyrbrigðið listafólk, sum kunnu selja síni verkir eins væl og tey kunnu skapa tey, hevur við sær, at mong ongantið koma fram í ljósmála innan listaheimin.

Listafólk eru ikki handilsfólk

— Her hevur Elinborg Lützen, hóast hon ongantið hevur roynt at koma sær fram, verið so heppin, at fólk uttanlands hava funnið hennara verkir á framsýningum, og at eftirspurningurin hevur verið stórus.

— Tað er greitt, at tá soleiðis er, so er tað tekin um, at listaverk hennara

hava nógv virði. Volker E. Behrens veit eisini at siga frá, at hann einaferð á Galleri Gammelstrand í Keypmannahavn, kom fram á nokur grafisk listaverk hjá Elinborg, sum lógu saman við seriufrandleiddum myndum í eini mappu.

— Tá visti tað seg, at verkini kostaðu 200 kr.

— Elinborg sigur, at hon bert hevur latið verkini frá sær, men at hon ikki hevur gáa eftir, at prisir á listaverkum, sum á øllum øðrum, við árunum broytist.

— Eg havi ikki skil fyrir hesum, ella dugi ikki at selja arbeiðið mitt, sigur Elinborg.

Tráan min eftir at skapa tað eg júst í løtuni eri upptikin av, hevur sum náttúrligt er, havt min áhuga, heldur enn at hugsa um, hvussu tey kunnu seljast.

— Elinborg kennir seg nær knýtta at umhvørvinum í Klaksvík, har hon flestu ár síni hevur búleikast.

Í fjør flutti hon til Havnar, og hevur fingið góða íbúð, og møguleikar at arbeiða, men heldur, at tað er torført at flyta í nýtt umhvørvi, nú hon er 62 ára gomul.

Torførast er tó, at fáa nakað frá hondini, tí umhvørvið í Havn er so fremmant.

— Hugsa tær til — eg havi livað millum fjøllini í Klaksvík, og var ein stór genta, áðrenn eg varnaðist, at ein sjónarringur var til.

Summi halda tað vera kovándi, at umhvørvið í Klaksvík er so innibyrgrt, men eg vænti ongantið, at eg kann slita meg frá náttúruni norðanfyrir og serliga frá Klaksvíkini, har náttúran var kveikandi uttanfyri vindeygad, eins væl sum í fjøllum.

Nýskapar

— Eg havi tó fingið so mikið burtúrur, at eg nú havi leitað mær oljumaalning og penslar fram.

Eisini havi eg leitað útum Havnina og havi funnið fragd í náttúruni, — serliga á leiðini við Hvitanesi, sum hugtekur meg nógv.

Framtíðarútlit míni eru, at eg skal kunna meg meira um málningalistina, tí henda fyrir mær er nýskapandi og situr betri til tað, sum eg nú ætli at fremja.

Hóast Mikines hevði skapt eina kveikandi mynd av 16 ára gomlu gentuni, sum hann seinni giftist við, so vildi hann kortini ongantið gera listaverkið fullgiggjast